

Międzynarodowa konferencja „Badania geologiczne i hydrogeologiczne na pograniczu polsko-ukraińskim” – Lwów, Ukraina, 22–25.05.2012

W dniach 22–25 maja 2012 r. we Lwowie na Ukrainie odbyła się międzynarodowa konferencja pt. „Badania geologiczne i hydrogeologiczne na pograniczu polsko-ukraińskim”. Została ona zorganizowana przez cztery instytucje z Polski i z Ukrainy – Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB), Instytut Geologii i Geochemii Paliw Kopalnych Narodowej Akademii Nauk Ukrainy (IGGPK NANU), Ukraińskie Towarzystwo Geologiczne oraz Zachidukrgeologija, spółkę zależną przedsiębiorstwa Nadra Ukrainy – w celu podsumowania polsko-ukraińskiej współpracy w ostatnim dwudziestoleciu.

Honorowy patronat nad tą konferencją objęli dyrektorzy reprezentujący poszczególne placówki naukowe: Jerzy Nawrocki (dyrektor PIG-PIB), Myrosław Pawluk (dyrektor IGGPK NANU), Pawło Zahorodniuk (przewodniczący Ukraińskiego Towarzystwa Geologicznego) oraz Oleksandr Żukowski (dyrektor spółki Zachidukrgeologija). W skład komitetu organizacyjnego weszli: Józef Chowaniec, Andrij Pobereżskij, Ludmyła Hafycz, Marek Jasionowski, Danuta Peryt, Tadeusz Marek Peryt i Oksana Stupka.

Spotkanie to składało się z dwóch części – sesji merytorycznej (prezentacje ustne i posterowe), na której zaprezentowano bogaty dorobek naukowy z wielu dziedzin geologii oparty na wynikach badań prowadzonych w ostatnim dwudziestoleciu w ramach polsko-ukraińskiej współpracy naukowej, i wycieczki terenowej. Referaty oraz postery przedstawiono w blokach tematycznych związanych z czasem geologicznym, poczynając od starych jednostek (kaledonidy) aż po procesy współczesne.

W tegorocznym międzynarodowym forum we Lwowie na Ukrainie wzięło udział ponad 80 badaczy reprezentujących kilka instytucji naukowych z obu krajów.

W dniu 22 maja badacze polscy i ukraińscy przedstawili 15 referatów. Zostały one wygłoszone w czterech sesjach i dotyczyły szerokiego spektrum zagadnień związanych z geologią złożową, badaniami petrograficznymi, stratygrafią, a także paleontologią.

Ze strony polskiej przedstawiono następujące prezentacje ustne:

– Józef Chowaniec, Piotr Freiwald, Tomasz Operacz – „Możliwość opracowania atlasu hydrogeoróżnorodności strefy przygranicznej Polski i Ukrainy na przykładzie »Atlasu hydrogeoróżnorodności województwa małopolskiego«”;

– Zofia Dubicka, Danuta Peryt – „Otwornice oraz stabilne izotopy tlenu i węgla w górnym turonie profilu Dubivtsi (Zachodnia Ukraina): implikacje stratygraficzne i paleośrodowiskowe”;

– Marcin Górka, Barbara Studencka, Marek Jasionowski, Urszula Hara, Anna Wysocka, Danuta Peryt, Przemysław Gedl, Andrij Pobereżskij – „Środkowomioceni system rafowy Miodoborów (Ukraina) – jego zróżnicowanie biologiczne i litofacjalne”;

– Katarzyna Jarmołowicz-Szulc – „Etapy badań analitycznych w Karpatach na pograniczu polsko-ukraińskim w ostatnim dwudziestoleciu”;

– Michał Krobicki, Bartosz Rogoziński – „Utwory wulkaniczne pogranicza jury i kredy w jednostce oligostromowej wschodnich stoków Masywu Pietrasa w Czarnohorze (Karpaty ukraińskie)”;

– Włodzimierz Mizerski, Orest Stupka, Izabela Olczak-Dusseldorp – „Czy istnieje wschodnio-europejska gałąź Kaledonidów?”;

– Nestor Oszczytko – „Zapadlisko przedkarpackie w Polsce i na Ukrainie – podobieństwa i różnice”;

– Albin Zdanowski, Wytałyj F. Szulha – „Złoża węgla kamiennego na pograniczu Polski i Ukrainy”.

W ramach sesji posterowej przedstawiono ogółem 41 posterów, z czego 12 polskich, a 29 – ukraińskich.

Abstrakty wszystkich prezentacji znajdują się w specjalnie przygotowanych materiałach konferencyjnych wydanych pod tytułem „Badania geologiczne i hydrogeologiczne na pograniczu polsko-ukraińskim” (tom abstraktów pod redakcją M. Jasionowskiego i A. Pobereżskijego, PIG-PIB, Malekhiv: 1–97). Nakładem PIG-PIB ukazał się także Biuletyn Państwowego Instytutu Geologicznego nr 449 zatytułowany „Badania geologiczne i hydrogeologiczne na pograniczu polsko-ukraińskim” (Warszawa: 1–216) pod redakcją T. M. Peryta, J. Chowańca, M. Jasionowskiego i D. Peryt obejmujący bogatą tematykę badawczą podejmowaną w trakcie współpracy polsko-ukraińskiej.

W ciągu trzech kolejnych dni odbywały się sesje terenowe, podczas których w okolicy Lwowa uczestnicy konferencji mieli okazję podziwiać m.in. struktury geomorfologiczne Wysokiego Zamku, a także osłonięcia kredowe i neogeńskie.

Ryc. 1. Część uczestników wycieczki terenowej na tle kredowo-paleoceńskiej formacji fliszu karpackiego w Jaremczy (zachodnia Ukraina). Fot. K. Jarmołowicz-Szulc

Program karpackiej wycieczki terenowej obejmował problematykę węglowodorową (okolice Borysławia, rejon Staruni) oraz mineralizację solną (zwiedzanie nieczynnej kopalni soli potasowych w Stebniku). Bardzo ciekawa była wizyta w Muzeum Historii Przemysłu Naftowego w Borysławiu, gdzie znajduje się ekspozycja poświęcona początkom wydobycia tych surowców w Karpatach. Uczestnicy sesji terenowej odwiedzili w Staruni niezwykle interesujące stanowisko znalezisk nosorożca włochatego, którego można podziwiać zarówno w muzeum we Lwowie, jak i w muzeum w Krakowie, a także wulkan błotny i występowanie ozokerytu. W okolicach miejscowości Nadwirna obserwowano odsłonięcia utworów molasowych formacji stebnickiej (dolny miocen) jednostki borysławsko-pokutskiej. Kolejnego dnia wycieczki uczestnicy podziwiali w miejscowości Jaremcza na prawym brzegu Prutu kredowo-paleoceńską formację fliszu formacji stryjskiej, niezwykle bogate odsłonięcia dolnomiocenkiej sukcesji formacji stebnickiej, a także odsłonięcia formacji menilitowej (oligocen–dolny miocen) wzdłuż doliny rzeki Prut.

Międzynarodowa konferencja pt. „Badania geologiczne i hydrogeologiczne na pograniczu polsko-ukraińskim” była wspaniałą okazją do licznych dyskusji z gronem

specjalistów i doskonałym forum spotkania wielu badaczy, naukowców i koordynatorów projektów, dostarczyła wielu nowych danych związanych z eksploatacją surowców (głównie energetycznych, takich jak ropa naftowa, gaz ziemny czy węgiel kamienny, a także soli potasowej). Referaty, postery i wycieczka terenowa pozwoliły na zapoznanie się z aktualnym stanem eksploatacji tych surowców. Spotkanie pokazało ogromną skalę wzajemnej polsko-ukraińskiej kooperacji w ostatnim dwudziestoleciu, przedstawiono też na nim bogaty dorobek wielu polskich badaczy prowadzących prace na Ukrainie, zwłaszcza w ostatniej dekadzie. Środowiska naukowe z Polski i z Ukrainy podkreślały chęć dalszej współpracy naukowej pomiędzy oboma krajami w zakresie perspektyw dotyczących planów badawczych związanych z dalszym poszukiwaniem i dokumentacją surowców.

Organizatorzy konferencji we Lwowie położyli duży nacisk na wagę dalszych prac złożowych, stratygraficznych i hydrogeologicznych, które powinny być kontynuowane w ramach obopólnej współpracy naukowej w najbliższych latach.

*Katarzyna Jarmołowicz-Szulc & Urszula Hara
Serwis fotograficzny na st. 402*

Międzynarodowa konferencja „Badania geologiczne i hydrogeologiczne na pograniczu polsko-ukraińskim” – Lwów, Ukraina, 22–25.05.2012 (patrz str. 411)

Ryc. 2. Nieczynna kopalnia soli potasowych w Stebniku (zachodnia Ukraina). Fot. K. Jarmołowicz-Szulc

Ryc. 3. Muzeum Historii Przemysłu Naftowego w Borysławiu (zachodnia Ukraina). Ekspozycja prezentująca sposoby wydobywania. Fot. U. Hara

Ryc. 4. Wulkan błotny w strugach deszczu, Starunia (zachodnia Ukraina). Fot. M. Jasionowski

Ryc. 5. Płonący metan w polu ozokerytowym w Staruni (zachodnia Ukraina). Fot. M. Jasionowski

Ryc. 6. Odślonienie kredowo-paleoceńskiej formacji fliszu karpacciego w Jaremczy (zachodnia Ukraina). Fot. K. Jarmołowicz-Szulc

Ryc. 7. Odślonienie formacji menilitowej (oligocen–dolny miocen) nad rzeką Prut na Ukrainie. Fot. U. Hara